

90 let od doby, kdy byl Adolf Hitler jmenován kancléřem Německa

 udalostiextra.cz/magazin/90-let-od-doby-kdy-byl-adolf-hitler-jmenovan-kanclerem-nemecka/35539

31. ledna 2023

Včera tomu bylo přesně 90 let, co byl 30. ledna 1933 nacistický vůdce Adolf Hitler jmenován do úřadu německého kancléře.

Jmenováním Hitlera do úřadu německého kancléře bylo zahájeno fašistické uchvácení moci, a nakonec i druhá světová válka. Němečtí historikové často diskutují o tom, zda Hitlerovo jmenování kancléřem bylo „Machtergreifung“ (uchopení moci) nebo „Machtübernahme“ (nástup k moci).

Na jedné straně byl Hitler jmenován kancléřem prezidentem Paulem von Hindenburgem v souladu s ústavou. Na druhé straně nacisté neustále eskalovali pouliční násilí proti levicovým skupinám, zejména proti mocné Komunistické straně Německa a Hindenburg čelil rozsáhlému politickému a sociálnímu tlaku německých průmyslových magnátů, aby jmenoval Hitlera kancléřem nebo čelit otevřené občanské válce. Podobnost s násilím liberálních retardů dnešních dnů je docela vysoká. Zatím nejsou tak agresivní.

Národně socialistická německá dělnická strana (NSDAP nebo nacisté) byla založena v roce 1920 po první světové válce, ale mnohé z jejích základních myšlenek byly vytvořeny až o desetiletí později. Rasistický nacionalismus, který viděl Německo jako osídlené „čistými“ etnickými Němci a „nečistými“ jinými rasami, byl kombinován s šílenou zuřivostí namířenou proti mocnostem Dohody za ponižující podmínky německé kapitulace v roce 1919 a také na lidi v Německu, kteří o nacistech tvrdili, že se s nimi spikli. Stalo se to také v důsledku občanské války, ve které Freikorps, neboli pravicové skupiny demobilizovaných veteránů, pomohly sociálně demokratické vládě rozdrtit komunistické povstání.

DŘÍVE JSME PSALI:

Kokteil

Vybudoval Adolf Hitler na jižním pólu tajné podzemní město?

David Bárta — 12. 01. 2023

NSDAP se inspirovala převzetím moci Benita Mussoliniho v Itálii v říjnu 1922, což přineslo k moci první fašistickou vládu v Evropě. O rok později v listopadu 1923 zahájili nacisté pokus o převzetí moci v Mnichově, hlavním městě německého státu Bavorsko. Přestože do svých řad počítali válečného hrdinu generála Ericha Ludendorffa, německá armádní posádka jej odmítla podpořit a povstání potlačila, přičemž vůdci byli poté zajati a uvězněni. Když byl Hitler o rok později propuštěn, New York Times ho popsaly jako „zkroceného“ vězením a že se ho již není potřeba se bát.

Fanatický antikomunismus nacistické strany v Německu a fašistické strany v Itálii k nim přitahoval podporu kapitalistické společnosti, které se nejvíce obávaly uchwácení moci dělnickou třídou: bohaté

kapitalistické elity, která vlastnila průmysl a půdu země. Mezi podporovatele patřil Fritz Thyssen, syn průmyslového magnáta Augusta Thyssena, který před rokem 1932 nacpal nacistům 1 milion říšských marek. Ředitelem Thyssenových amerických fondů byl Prescott Bush, otec bývalého prezidenta USA George HW Bushe a dědeček bývalého prezidenta USA George W. Bushe. Bushův majetek byl zabaven v roce 1942 na základě zákona o obchodování s nepřitelem a mnozí v té době očekávali, že bude stíhán za napomáhání nepříteli.

Mezi další finanční podporovatele patřil průmyslník Ernst von Borsig, jeden z nejbohatších mužů v Prusku; Gustav a jeho syn Alfred Krupp z průmyslové dynastie Kruppů; a konglomerát IG Farben. Tito a další podporovatelé sehráli klíčovou roli v nátlaku na Hindenburga, aby jmenoval Hitlera kancléřem, a v listopadu 1932 mu společně s konzervativními politiky Franzem von Papenem a Alfredem Hugenbergem napsali dopis, ve kterém naléhali na německého prezidenta, aby jmenoval Hitlera kancléřem. Tyto a mnohé další korporace v Německu a dalších zemích později bohatě profitovaly z německé válečné mašinérie a holocaustu, přičemž IG Farben vyráběl nechvalně známý jedovatý plyn Cyklon B používaný ve vyhlazovacích táborech. Více se lze dočíst v knize „Nacistické kořeny EU“. O tom, kdo financoval Hitlera je možné se dozvědět z videí na youtube.

Rozpory Výmarské republiky, německého státu vzniklého po zrušení monarchie v roce 1918, se koncem 20. let 20. století vyhrotily. Ekonomická stagnace a hyperinflace, částečně způsobená masivním odškodněním, které Německo dlužilo vítězné Francii a Británii, a ztrátou nejprůmyslovějších oblastí země, se ještě zhoršily poté, co v říjnu 1929 udeřila Velká hospodářská krize. Trvalý pokles podpory SPD vládě souběžně se vzestupem popularity komunistů a fašistů, kteří nabízeli odpovědi a řešení německých problémů.

Mimo Sovětský svaz byla Komunistická strana Německa (KPD) největší a nejmocnější na světě. Vznikla odštěpením od SPD během války poté, co několik členů, včetně Rosy Luxemburgové, Karla Liebknechta a Clary Zetkinové, odmítlo náhlý obrat SPD v její protiválečné pozici. Ačkoli SPD rozdrtila povstání KPD v roce 1919 v Lucembursku a zavraždila tisíce jejích členů, včetně Luxemburgové a Liebknechta, strana se později ve 20. letech vrátila. Obviňovala kapitalistickou vládnoucí třídu z neuhů německé dělnické třídy a odmítala militarismus a rasismus nacionalistického hnutí.

Jak NSDAP rostla na síle a začala útočit na komunisty, Židy a další skupiny, KPD vytvořila militantní organizace, aby se bránila: Roter Frontkämpferbund (Liga červených frontových bojovníků) a později Antifaschistische Aktion (Antifašistická akce) z nichž poslední posloužil jako inspirace pro moderní hnutí „Antifa“. Komunisté i nacisté také získali volební sílu a Říšský sněm, kdysi ovládaný SPD, se stal politickou svobodou pro všechny, v níž se strany snažily vytvářet a udržovat koalice.

Sociální a ekonomický chaos vedl k rozpadu demokracie a v roce 1930 dostal Heinrich Brüning ze Strany středu diktátorskou moc od prezidenta von Hindenburga, který do května 1932 vydával dekrety Brüningovým jménem. V březnu 1932 Hitler kandidoval v prezidentských volbách proti Hindenburgovi a těžce prohrál, když získal 36,7 % hlasů proti Hindenburgovým 53 %. Na třetím místě skončil Ernst Thälmann z komunistické strany s 10 %. NSDAP jako celek však nadále stoupala a ve volbách do Reichstagu v červenci toho roku získala ohromujících 123 křesel, čímž zdvojnásobila svou sílu a stala se největší stranou v zákonodárných sborech, i když jí stále chyběla většina. Komunisté a sociální demokraté převyšovali počet fašistů, pokud se jejich počet sečetl, ale ostré spory mezi frakcemi jim bránily ve sjednocení.

DŘÍVE JSME PSALI:

Záhady

Ztracené deníky Adolfa Hitlera. Jedná se o vzácný objev, nebo o historickou imitaci?

David Bárta — 27. 01. 2023

V pozdějších listopadových volbách ztratili nacisté 21 křesel a několik milionů hlasů, přičemž většinu zisků získala komunistická strana. Volby však nevyřešily žádný z problémů stojících za neúspěchem červencových voleb. Pod tlakem průmyslové elity země a jejích konzervativních nenacistických politických vůdců Hindenburg neochotně souhlasil se jmenováním svého bývalého volebního rivala předsedou vlády, protože věřil, že jeho zranitelná pozice ho učiní zcela závislým na Hindenburgovi a von Papenovi. Mýlili se.

Historie budiž poučením i nyní, protože pokud dostanou naši liberální retardi pokyn, klidně obléknou hnědé košile.

Autor/text: Richard Liška

– Zdrojem byly veřejně dostupné informace.

Související témata 2. Světová válka Hitler svět